Kankaisten esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma

2026-2027

1. Lukuvuoden aikataulu

Esiopetuksen toimintakausi alkaa ke 12.8.2026 ja päättyy la 5.6.2027.

Esiopetuspäivät:

- ma klo 8.30- 13.15
- ti-pe klo 8.30-12.30

Loma-ajat perusopetuksen loma-aikojen mukaisesti:

Syysloma 12.-16.10.2026

Joululoma 21.12.2026-6.1.2027

Talviloma 1.-5.3.2027

2. Opetus

Esiopetus perustuu valtakunnallisiin Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin v. 2025. Valtakunnallisten perusteiden pohjalta on tehty paikallinen esiopetuksen opetussuunnitelma.

Opetus toteutetaan eheytettynä toiminnallisena ja lapsilähtöisenä kokonaisuutena. Toiminnan suunnittelun lähtökohtina ovat esiopetuksen/varhaiskasvatuksen tavoitteet (valtakunnallinen ja Toivakan paikallinen), lasten yksilölliset tarpeet, kiinnostuksenkohteet sekä ryhmän ajankohtaiset ilmiöt ja projektit.

5 – ja 6-vuotiaiden yhteinen ryhmä toimii voimavarana; lapset oppivat yhdessä ja toisiltaan, mutta toiminnan tavoitteita, sisältöjä ja ohjausta eriytetään lasten iän (viskarit ja eskarit), kehitystason ja tarpeiden mukaan.

Leikki, tutkiminen, liikkuminen, luova ilmaisu ja lasten osallisuus ovat keskeisiä oppimisen tapoja. Kyläkoulun ympäristöä, lähiluontoa sekä yhteistyötä koulun ja ruuhiryhmän kanssa hyödynnetään monipuolisesti.

6- vuotiaiden esiopetuksessa hyödynnetään ELÄKÖÖN ESKARI- eskarikirjaa yhtenä oppimisen välineenä. Kirjan tehtäviä käytetään tarkoituksenmukaisesti muun toiminnan rinnalla. Esiopetus ei rakennu kirjan ympärille, vaan samoja

asioita harjoitellaan monipuolisesti leikin, liikunnan, pelien, tutkimisen, kädentaitojen, musiikin, luonnossa toimimisen ja arjen tilanteiden kautta.

Eskarikirjatyöskentelyssä harjoitellaan samalla keskittymistä, ohjeiden kuuntelemista, tehtävän aloittamista ja loppuun saattamista sekä omasta työskentelystä huolehtimista.

Opetuksessa käytetään monipuolisia havainto- ja työvälineitä, hyödynnetään digitaalisia välineitä (tabletit, älytaulu, älypuhelin) ja sisältöjä (mm. Ekapeli ja Molla abc). Luonnonmateriaaleja hyödynnetään oppimisessa ja taiteellisessa toiminnassa.

Kielellisiä ja matemaattisia valmiuksia harjoitellaan molempien ikäryhmien kanssa lasten kehitystaso huomioiden. Kirjaimiin, äänteisiin, lukumääriin, numeroihin, muotoihin, luokitteluun ja vertailuun tutustutaan toiminnallisesti ja leikin kautta. Leikki säilyy toiminnan keskiössä ja sille varataan päivittäin riittävästi yhtäjaksoista aikaa.

Toiminnassa vahvistetaan liikkumisen iloa ja myönteistä suhdetta omaan kehoon ja liikkumiseen. Lapsille tarjotaan päivittäin monipuolisia mahdollisuuksia omaehtoiseen ja ohjattuun liikkumiseen sisällä, ulkona ja lähiluonnossa.

Keskeisenä tavoitteena on lasten tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen. Harjoittelemme tunteiden tunnistamista ja ilmaisemista, toisten huomioimista, kuuntelemista, kaveritaitoja, yhteistyötä ja ristiriitojen rakentavaa ratkaisemista. Hyvän huomaaminen lapsessa, kannustaminen ja iloitseminen pienistäkin oppimisen askelista vahvistaa itsetuntoa. Käytämme monipuolisesti tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelua tukevaa materiaalistoa.

Ryhmässä opetellaan myös kannustamaan ja auttamaan toisia. On tärkeää myös antaa jokaiselle lapselle tilaisuus tulla nostetuksi esille ja loistaa yksilönä. Lasten syntymäpäiviä vietetään esittämällä päivänsankarille onnittelulaulu, syntymäpäiväkortti ja ystäviltä kauniita sanoja, asioita sankarista.

Säännöllisesti pidettävissä lastenkokouksissa lapset saavat esittää toiveitaan, ideoitaan leikeistä ja tekemisistä. Kokouksissa myös yhdessä arvioidaan toteutettua toimintaa, sovitaan säännöistä jne. Aamukokoontumisessa tervehditään ja huomioidaan jokainen lapsi, käydään yhdessä läpi päivän kulkua ja ennakoidaan tulevaa. Käytössämme on kuvitettu päiväjärjestys. Kokoontumisilla myös lauletaan, lorutellaan, liikutaan ja leikitään yhdessä. Hyödynnetään lasten omia kysymyksiä, ja kiinnostuksenkohteita päivän toiminnan virittäjinä. Harjoitellaan viikonpäiviä, vuodenaikoja, lukumääriä, kielellistä tietoisuutta jne.

Jokaiselle lapselle yhdessä huoltajien kanssa laadittavat suunnitelmat tuodaan käytännön toimintaan. Suunnitelmien tavoitteet näkyvät aikuisten toiminnassa, pienryhmissä, oppimisympäristöissä, toiminnan eriyttämisessä ja lapselle annettavassa tuessa.

Esiopetusikäisen lapsen oppimista, hyvinvointia ja yksilöllisisä tavoitteita koskevat suunnitelmat (lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelma= leops) ohjaavat esiopetuksen pedagogisia ratkaisuja. Jos lapsi osallistuu esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen, oppimissuunnitelmaan sisältyy lapsen varhaiskasvatussuunnitelma mm. erityishuomiot, mahdolliset tukitoimet ja vastuut niistä. Sikäli kun lapsi osallistuu esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen, Toivakan varhaiskasvatussuunnitelman sisällöt ja tavoitteet koskevat häntä.

5- ja 6- vuotiaiden yhteinen ryhmä muodostaa luontevan pedagogisen jatkumon varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja edelleen alkuopetukseen. Kyläkoulussa yhteistyö alkuopetuksen kanssa on luonteva osa arkea. Toteutamme yhteisiä ulkoleikki-, liikunta-, teema- ja oppimishetkiä sekä hyödynnämme koulun yhteisiä tiloja ja oppimisympäristöjä. Lapset tutustuvat koulun aikuisiin, oppilaisiin, tiloihin ja toimintatapoihin jo esiopetusvuoden aikana. Näin kouluun siirtyminen tapahtuu tuttuun yhteisöön mahdollisen turvallisesti ja joustavasti, ja pedagoginen yhteistyö mahdollistaa lapsen oppimisen ja hyvinvoinnin johdonmukaisen tukemisen esiopetuksesta alkuopetukseen.

Esiopetuksessa tehdään retkiä Kankaisten alueella ja mahdolliset bussiretket kirkonkylälle erilaisiin tapahtumiin ja esim. liikuntasaliin. Myös uintiopetusta on suunnitteilla yhdessä perusopetuksen kanssa.

3. Arvoperusta

Toimintaa ohjaavat esiopetussuunnitelman arvot:

- Lapsen ainutlaatuisuus ja oikeus hyvään opetukseen, kestävän elämäntavan välttämättömyys

4. Yhteistyö

Varhaiskasvatus: sekä tarvittaessa lapsikohtaiset keskustelut ja pedagogiset palaverit.

Perusopetus: Nivelvaiheyhteistyö alkuopetuksen kanssa (yhteistoiminnan vuosikellon mukaisesti yhteistä toimintaa), siirtopalaverit ja tutustumispäivät

Huoltajat: Avoin, jatkuva vuorovaikutus huoltajien kanssa. Leops- keskustelut syksyllä, (tarvittaessa alkuvuodesta) sekä keväällä.

Esiopetuksen perheilta syksyllä ja kevään iltaeskari, johon sisältyy ekaluokalle tutustuminen.

5. Opiskeluhuolto

Esiopetukseen osallistuvat lapset kuuluvat kunnan opiskeluhuollon piiriin. Käytettävissä ovat neuvolan, koulupsykologin ja kuraattorin palvelut tarpeen mukaan. Monialainen yhteistyö varmistaa lapsen tuen oikea-aikaisesti.

6. Oppimisen tukeminen

- oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt arjessa
- ryhmäkohtaiset tukimuodot

	Keskeinen sisältö	**Käytännön toteutus**
Opetusjärjestelyt	Oppimisen ja osallisuuden tukeminen kaikille lapsille	-pienryhmätoiminta -visuaaliset ja toiminnalliset tukimateriaalit (kuvat, aikataulut, symbolit) -puhetta tukevat ja korvaavat kommunikointimenetelmät - selkeä ja ennakoitava päivärytmi - joustava aikataulutus - monipuoliset työtavat: leikki, projektioppiminen, tutkiminen - eriyttäminen lapsen tarpeiden mukaan - pedagogisesti suunnitellut tilat
Ryhmäkohtaiset tukimuodot	Ryhmän tarpeisiin suunnitellut	-opettajan ja tiimin yhdessä suunnittelemat tukimuodot

	pedagogiset ratkaisut	-varhaiskasvatuksen erityisopettajan ja laaja-alaisen erityisopettajan asiantuntemuksen hyödyntäminen -tukimuotojen arviointi ja muokkaus säännöllisissä tiimipalavereissa -avustajan tuki tarpeen mukaan -yhteistyö huoltajien kanssa lapsen kasvun ja oppimisen tukemiseksi myös kotona

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt suunnitellaan niin, että ne tukevat kaikkien lasten osallisuutta, hyvinvointia ja yksilöllistä kehitystä.

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamisesta vastaa esiopetusryhmän opettaja yhdessä tiimin kanssa, ja suunnittelussa hyödynnetään varhaiskasvatuksen erityisopettajan ja laaja-alaisen erityisopettajan asiantuntemusta. Tuen tarvetta arvioidaan osana säännöllistä pedagogista suunnittelua.

7. Toiminnan kehittämisen painopisteet **2026-2027**

- Liikuntakasvatus osana jokapäiväistä arkeamme
- Tunnekasvatus
- Leikki ja leikkiympäristöjen kehittäminen